

{ } { }

Bakara Suresi

180

GİT

◀ Bakara / 180 ▶

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ
خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ
حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

Türkçe Transcript

Kutibe ‘aleykum izâ *had*dara *ehade*kumu-lmevtu in terake hayran elvasiyyetu lilvâlideyni vel-akrabîne bilma’rûf(i)^(s) *hak*kan ‘ale-lmuttekîn(e)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

Biriniz ölürken kendisinden sonra bir hayır bırakacaksa anasına, babasına ve yakınlarına, örfe uyarak vasiyette bulunmalı. Bu, sakınanlara bir haktır, bir borçtur.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Sizden birinize ölüm gelip çattığı zaman, eğer geride bir hayır(lı mal ve diğer imkânlar) bırakmışsa, anaya, babaya ve yakın akrabaya (ve alâkalı olanlara) bilinen (uygun, meşru) bir tarzda vasiyette bulunması -Allah’a karşı gelmekten sakınanlara bir hak olarak- size yazıldı (farz kılındı ama sonra hükmü kaldırıldı).

Abdullah Parlıyan Meali

Herhangi birinize ölüm yaklaştığında, eğer arkasında yeterli bir servet bırakıyorsa; ana, baba ve diğer yakın akrabalarına uygun şekilde vasiyette bulunmak size farz kılındı. Bu, hayat programını Allah'ın kitabıyla belirleyenler için bir yükümlülüktür.

Ahmet Tekin Meali

Ölüm hastalığı anında, bırakabileceği malı, serveti olanlarınıza, Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine göre, meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir şekilde anaya, babaya, akrabalara vasiyet yapması farz kılındı. Bu vasiyetleri icra etmek, yerine getirmek de, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal

görevlerinin bilincinde olan mü'minlerin üzerine düşen bir sorumluluktur.

bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/240; 4/7-13, 176.

Ahmet Varol Meali

Sizden birine ölüm geldiğinde arkasında bir varlık bırakırsa, anne, babaya ve yakınlarla iyilik üzere vasiyette bulunmak üzerinize farz kılındı. Bu, takva sahiplerinin üzerine bir haktır. [36]

36.Bu hüküm miras ayetleri ile neshedilmiştir.

Ali Bulaç Meali

Sizden birinize ölüm gelip çatdığı zaman, eğer geride bir hayır (mal) bırakmışsa, anaya, babaya ve yakın akrabaya bilinen (uygun, meşru) bir tarzda vasiyette bulunması -Allah'a karşı gelmekten sakınanlara bir hak olarak yazıldı (farz kılındı).

Ali Fikri Yavuz Meali

Sizden birinize ölüm alâmetleri belirlediği zaman, eğer geriye mal bırakacaksa, babasına, anasına ve akrabasına malının üçte birinden çok olmayacak şekilde vasiyyet etmek farz kılındı. Bu vasiyyet, ebeveyn ve akrabasını mahrum etmemek için takva sahiplerine hak oldu. (Bu âyeti kerimenin hükmü, daha ileride gelecek olan Nisa sûresindeki miras âyeti ile kaldırılmış, nesh edilmiştir.)

Bahaeddin Sağlam Meali

Ölüm birinize geldiğinde, eğer malı varsa, ana babasına, akrabalarına örfe göre bir vasiyet yapması, size farz kılındı. Bu, kendini koruyanlar üzerine bir hak ve görevdir. (Vasiyet imkânı olmadan, öldürölme gibi sebeplerle kişi ölürse, malı miras kanununa göre dağıtılır. Yoksa özel vasiyet, Allah'ın bir emridir... Malın üçte birini geçmemek şartıyla...)

Bayraktar Bayraklı Meali

Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir mal bırakacaksa anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek sakınanlar üzerine bir borçtur.

Besim Atalay Meali (1965)

İçinizden birine ölüm yaklaştığında, bir mal bırakırsa, görenekçe belirtin, anaya, babaya, hısımlara vasiyet kılmak, sakınçlara hak olarak, farz oldu

Cemal Külünkoğlu Meali

Herhangi birinize ölüm yaklaştığında eğer geride bir servet bırakıyorsa ana-babaya ve yakın akrabalara geleneklere uygun biçimde vasiyette bulunması, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar üzerine bir borçtur.

Bkz. 4/7-12, 176

Cemil Said (1924)

Size bildirilmiştir ki içinizden biri ölüme yakın olduğu vakit emvâlini peder ve vâlidesine ve akrabâsına [2] vasiyet iylesün, bu Allâh'dan korkanlara bir vazîfedir.

[2] Bir nisbet-i 'âdilânede

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Birinize ölüm geldiği zaman, eğer mal bırakıyorsa, ana babaya, yakınlarla, uygun bir tarzda vasiyet etmesi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara bir borç olarak size farz kılındı.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Sizden birinize ölüm gelip çattığı zaman, eğer geride bir hayır (mal) bırakmışsa, anaya, babaya ve yakın akrabaya meşru bir tarzda vasiyette bulunması -Allah'a karşı gelmekten sakınanlar üzerinde bir hak olarak- size farz kılındı.[49]

Vasiyetle ilgili bu emir, henüz mirasla ilgili kurallar açıklanmadan önce verilmişti. Amaç ise varisleri adaletsizlikten korumaktı. Daha sonra, mirasla ilgili hükümler Nisâ sûresinde açıklandı.

Diyanet Vakfı Meali

Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir mal bırakacaksa anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur.

Mirasla ilgili âyetler gelmeden önce, kişinin servetinden ana, baba ve akrabalarına bir miktar verilmesi için vasiyet etmesi emredilmiştir. Ancak, Nisâ sûresinde gelen miras âyetleri ile herkesin hakkı kesin ve net olarak belirlenmiş, Efendimiz de «Allah her hak sahibine hakkını vermiştir. Bundan sonra vârise vasiyet yoktur» buyurmuş, böylece yukarıdaki âyet neshedilmiştir. Fakat mirastan payı olmayan akraba ve düşkünlere ve hayır müesseselerine vasiyet bâkidir. Her müslüman gönüllü olarak servetinden istediği yere vasiyet edebilir.

Edip Yüksel Meali

Sizden birine ölüm yaklaştığında, bir mal bırakacaksa anaya babaya, yakınlarla, uygun bir biçimde vasiyet etmesi farz kılındı. Bu, erdemliler için bir görevdir.

Mezhepçiler, bu ayetin "artık akrabalara vasiyet yoktur" hadisiyle geçersiz kıldığını iddia ederler. Allah'ın ayetlerini hadislerle değiştirenleri Muhammed ahirette suçlayacaktır (25:30)

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Birinize ölüm geldiği vakit, bir hayır (bir mal) bırakacaksa, babası, anası ve en yakın akrabası için meşru bir surette vasiyet

etmek, Allah'tan korkan kimseler üzerine yerine getirilmesi vacib bir hak olarak size farz kılındı.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Birinize ölüm geldiği vakit bir hayır -bir mal- bırakacaksa, babası ve anası ve en yakın akrabası için meşrubir surette vasiyyet etmek müttekiler üzerine icrası vacib bir hak olarak üzerinize yazıldı

Erhan Aktaş Meali

Birinize ölüm geldiği zaman; eğer geride bir hayır¹ bırakıyorsa, anneye, babaya, yakın akrabaya örfe uygun bir şekilde vasiyette bulunmak, muttakilerin² üzerine bir hak olarak yazıldı.³

1- Mal, mülk, varlık. 2- Takva sahibi olanların; Allah'ın buyruklarına içtenlikle uyarak, o buyruklarla kötü ve zararlı şeylere karşı kendisini korumaya/güvenceye alanların. 3- Takdir edildi. Zorunlu kılındı.

Hasan Basri Çantay Meali

Sizden birinize ölüm gelib çatdığı vakit eğer mal bırakacaksa anaya, babaya, yakın akrabaya meşru' bir surette vasiyyette bulunmak takvaa sahipleri üzerinde bir hak olarak farzedildi.

Hayrat Neşriyat Meali

Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır (bir mal) bırakacaksa, ana-babaya ve akrabâlara meşrû' bir sûrette vasiyet etmek, takvâ sâhiblerine bir borç olarak üzerinize farz kılındı!(4)

(4)Bu âyet-i kerîme, (Nisâ Sûresinin 11, 12 ve 176. âyetleri olan) mîras âyetleri ve "Vârise vasiyet yoktur" hadîs-i şerîfi ile mensuhtur (farz olma hükmü kalkmıştır). Böyle olmakla berâber, vasiyette bulunmak pek makbûl bir sünnettir. (Kurtubî, c. 1/2, 263)

İlyas Yorulmaz Meali

Sizden birisine ölüm geldiğinde, geride bıraktığı mal varlığı varsa, ana babaya ve akrabaya, örflere (mevcut uygulamalara) göre vasiyet etmesi farz kılındı. Vasiyet etmek Allah'dan sakınanlar üzerine de zorunlu bir haktır.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

İçinizden biri ölüm döşegine düşünce eğer mal bırakıyorsa bunu anasına, babasına, yakınlarına töreye uygun olarak vasiyet etmesi boynunun borcudur. Bu, sakınanlar için bir ödevdir.

İsmail Hakkı İzmirli

Birinize ölüm yaklaşıncı eğer mal bırakıyor ise anaya, babaya, hısımlara iyi bir tarzda [1] vasiyet etmesi size farz olundu. Bu, sakınanlara gerek bir haktır.

[1] Adalet dairesinde, meselâ fakiri bırakıp zengine vasiyet etmemek üzere, amcazadeler ile ebeveyni bir tutmamak üzere.

Kadri Çelik Meali

Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır (mal) bırakıyorsa, anaya babaya ve yakınlarla, uygun bir tarzda vasiyet etmesi, takva sahiplerine bir hak olarak size de yazıldı.

Mahmut Kısa Meali

İçinizden birine ölüm yaklaştığında, eğer geride bırakacağı kayda değer miktarda malı varsa ve bırakacağı mirasın âdil olarak paylaştırılamayacağından endişe ediyorsa, **ana babaya ve diğer yakın akrabalara uygun biçimde vasiyet etmeniz** ve bunun için gerekli önlemleri almanız, **size farz kılınmıştır.**

Bu, haksızlık etmekten özenle sakınıp **korunanlar için**, mutlaka yerine getirilmesi gereken **bir görevdir.**

Daha sonra inen miras ayetleriyle (4. Nisâ: 11,12) buradaki vasiyet zorunluluğu kaldırılmış ve vasiyetin kapsamı daraltılmıştır. Allah'ın Elçisi'nin uygulamalarında da görüleceği üzere, vasiyetin iki şartı vardır:

1. Vasiyet edilen miktar, mirasın üçte birini aşmamalıdır.
 2. Mirastan pay alan akrabalar için vasiyet yapılamaz.
- Bununla birlikte, mirasın adil bir şekilde taksim edilmeme ihtimali ortaya çıkarsa, yine bu ayet (2. Bakara: 180) devreye girer ve yakın akrabaya vasiyet etmek farz olur.

Mahmut Özdemir Meali

Birinize Ölüm geldiği zaman mal bıraktıysa, Müttakîler'e / Sakınıp Korunanlar'a bir hakk olmak üzere Örfü Uygun Olan / Ma'ruf'a göre Ana-Baba ve En Yakın (Akraba)lar için Vasiyet sizin üzerinize yazıldı.

Mehmet Çakır Meali

Ölüm döşğinde yatan her Müslüman'ın son yazılı görevi: -eğer geride mal bırakıyorsa,- ana-baba ve akrabaya yasal bir vasiyettir. Sağlamcıların bunu mutlaka yapması gerekir.

Mehmet Çoban Meali

Sizden birinize ölüm gelip çattığı zaman, eğer geride bir hayır, bir mal bırakmışsa, anaya, babaya ve yakın akrabaya meşru bir tarzda vasiyette bulunması; Allah'a karşı gelmekten sakınanlar üzerine hak olarak size farz kılındı.

Mehmet Okuyan Meali

Birinize ölüm geldiği zaman, bir hayır (mal) bırakacaksa ana babaya ve yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek, [müttakî]ler (duyarlı olanlar) üzerinde bir borç olarak farz kılınmıştır. [*]

Yüce Allah ekonomik hayata dair çok önemli bir konuya, ölümden önce yakınlarla vasiyet edilmesi gerektiğine değinmekte, bu konudaki hükmünün de "farz olduğunu" ifade etmektedir.

Mehmet Türk Meali

İçinizden biri ölmek üzereyken eğer geride mal bırakmışsa anaya, babaya ve yakın akrabalara uygun bir biçimde (adaletlice) vasiyette¹ bulunması Allah'tan hakkıyla sakınanlar üzerine farz kılınmıştır.²

1 Vasiyyet: lügatte tavsiye anlamına gelen bir isimdir. Terim olarak, bir kimsenin yaşarken veya ölümü halinde bulunamaması sebebiyle diğer kimselerden bir şey yapmasını istemesi demektir. Malını veya bir malının menfaatini ölümüne bağlayarak bir şahsa veya hayır cihetine hibe eden kişiye "vâsi", kendisine vasiyyet edilen kişiye "mûsâ leh" denilir. Vasiyyet, tüm İslâm müctehidlerine göre meşrûdur. Meşrûiyeti, Kitap, Sünnet ve İcma ile sabittir; (Bakara: 180, 240, Nisâ: 11-12) Efendimiz (s.a.v): "Bir Müslümanın vasiyyet etmek istediği malı olup da, vasiyyeti yazılı olmadan iki gece geçirmesi caiz değildir". (Buharî, Müslim, İbnu Mâce) ve: "Allah (c.c) size, amellerinize ziyade olarak ölümünüz esnasında mallarınızın üçte birini vasiyyet etme yetkisi verdi." buyurmuştur. (İbnu Mace). Bazı âlimler, bu âyetin, daha sonra inen miras âyetiyle nesh edildiğini söylemişlerse de nesh edilen kısmın varise vasiyyet olduğu kanaati daha yaygındır. Yoksa vasiyyet genel manada nesh edilmemiştir. Vasiyyet, bağlayıcı olmayan bir akit olduğu için vasiyyette bulunan, istediği zaman vasiyyetinin tamamından veya bir kısmından dönebilir. Vasiyyetin yerine getirilmesi miras taksiminden önce gelir. Ölünün bıraktığı terekede yapılacak ilk iş, techiz ve tekfin, sonra borçların ödenmesi, peşinden de vasiyyetlerin yerine getirilmesidir.

2 Her ne kadar bu âyette vârise vasiyet emredilmişse de daha sonra inen miras âyetlerinin işareti ve bu hususta Peygamberimizin hadisleriyle, bu âyetin hükmü nesh edilmiştir. Selef âlimlerinin çoğunluğuna göre, buradaki nesih, akrabaların tamamı için değil, sadece vâris olanları için geçerlidir. Yani vârise vasiyet câiz değildir. Zîrâ Efendimiz: "Vârise vasiyet diğer vârisler müsaade etmedikçe câiz olmaz." (Kurtubî), "bundan sonra vârise vasiyet yoktur" (Tirmîzî) ve "Şunu iyi bilin ki Allah, mirastan her hak sahibine hakkını verdi, artık bundan sonra vârise vasiyet yoktur." (İbnu Kesir) buyurmuşlardır. Vâris dışındakilere vasiyet ise, malın üçte birinden fazla olamaz. (Konuyla ilgili olarak, Bk. Elmalılı.)

Muhammed Esed Meali

HERHANGİ birinize ölüm yaklaştığında, eğer arkasında yeterli bir servet bırakıyorsa, ebeveynine ve [diğer] yakın akrabalarına uygun şekilde vasiyette bulunmak size farz kılındı: ¹⁵² Bu, Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar için bir yükümlülüktür.

152 Bu cümlede geçen hayr kelimesi, sadece "servet"i değil, "yeterli bir zenginliği" gösterir: ve bu, arkasında yeterli bir zenginlik bırakan kimsenin, ailesinin özellikle bunu hak eden fertlerine 4:11-12'de zikredilen şeriat tarafından belirlenmiş/değişmez paylara ilaveten -ve onların dağıtımından önce- vasiyette bulunması gerektiği buyruğunu açıklamaktadır. Hayr'ın bu yorumu, özellikle bu ayete istinad eden Hz. Ayşe ve Ali b. Ebî Tâlib'in sözleriyle desteklenmektedir (karş. Zemahşerî ve Beydâvî).

Mustafa Çavdar Meali

Sizden birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir mal bırakmışsa; anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyeti yerine getirmek sorumlu davrananlara bir borçtur. 4/7...12, 5/106

Mustafa İslamoğlu Meali

Herhangi birinize ölüm yaklaştığında eğer geriye bir servet[352] bırakıyorsa, münasip bir biçimde anne-babaya ve yakın akrabaya vasiyet etmek size farz kılındı.[353] Bu, Allah'a karşı sorumluluk duyanların uymaları gereken bir hakikattir.[354]

[352] Hayır hem serveti hem değeri ifade eder. Kur'an'ın dünya malına özünde iyi olan bir şey olarak baktığını gösterir. İnsanın fıtrati gibi bir de "malın fıtrati"ndan söz etmek caizse eğer, malın fıtrati da iyi, güzel ve hayr üzerinedir. Burada mal yerine hayır gelmesi, hem helâl servetin hayır oluşuna, hem de her hayrın servet oluşuna delâlet eder. Kim ne biriktirirse onu vasiyet eder. Allah Rasûlü'nün veda hutbesi onun vasiyetiydi. [353] Burada ölümü yaklaşan kimseye akrabalarına maruf üzere, yani toplumsal örfe uygun bir biçimde vasiyet etmek "farz" kılınmıştır. Nisâ 11-12'de ise, bu genel hüküm içerisinde özel bir "tavsiye" yapılmıştır. Âyeti mensuh addetmek, bu ince farkı dikkate almamak demektir. [354] Vasiyyet, "tavsiye" anlamında bir isimdir. "Lam" ile birlikte kullanıldığında bir kişinin öldükten sonra malını belirlediği diğer bir kimseye bırakması anlamına gelir. Vasiyet ölümle barışık yaşamının göstergesidir. Vasiyetin özünde, herhangi bir değeri sahipsiz bırakıp zayi etmeme hikmeti yatar.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Birinize ölüm yaklaştığı zaman eğer fazla bir mal terkedecekse anasına, babasına ve en yakınlarına mâruf veçhile vasiyette bulunması farz kılınmıştır. Bu muttakîler üzerine terettüp eden bir vecibedir.

Suat Yıldırım Meali

Sizden öleceğini hisseden herhangi biriniz, geriye mal bırakacaksa; Annesi, babası ve akrabaları için, münasip bir tarzda vasiyet etmesi size farz kılındı. Bu, haksızlık yapmaktan korunan takvâlîlar üzerine borçtur. [2, 240; 4, 7-13. 176]

Bu farz, 4,11-12'de miras paylarını kesin olarak bildiren hükümle neshedilmiştir.

Süleyman Ateş Meali

Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır (mal) bırakacaksa, anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyyet etmek, korunanlar üzerine bir borçtur.

Âyetteki hayr mal anlamına gelir. Hz. Alî ve Hz. Âişe'nin anlatımlarına göre bırakılacak az miktarda maldan değil, çok maldan vasiyyet edilir. Mîrâs âyetleri gelmezden önce kişinin, bıraktığı maldan, anne babasına ve akrabasına bir hisse verilmesini vasiyyet etmesi bu âyetle farz kılınmış idi. Fakat Nisa: 11-12. âyetleriyle yakın akrabânın mîrâs payları belirtildiğinden ve peygamber'in de: "Allah her hak sâhibine hakkını vermiştir, artık vârise vasiyyet olmaz" (Ebû Dâvûd, Vasâyâ: 6, Buyû': 88) dediği rivâyet edildiğinden, bu âyetin, ana babaya vasiyyet hükmünün kaldırıldığı görüşü yaygınlaşmıştır. Fakat eski ve yeni bazı bilginlere göre mîrâs âyetlerinin inmesiyle bu âyetin yakın akrabâya vasiyyet hükmü kaldırılrsa bile mîrâs alamayan uzak akrabâya vasiyyet hükmü sürmektedir. Genel olarak vasiyyet câizdir. Böyle bir tek kişi haberiyle âyetin hükmü daraltılamaz. İçinde çelişki olmayan Kur'an âyetlerinin birbirini neshetmeyeceği de kesin bir gerçektir. Malında istediği gibi tasarruf hakkına sâhibolan kişi, akrabâsına vasiyyet

edebileceği gibi, başkalarına da vasiyyet edebilir. Hattâ kendince korunmaya muhtaç, mîrâs sâhibine de vasiyyetle bir şey bırakıp onun mîrâs payını artırabilir. Çünkü mîrâs âyetleri, mîrâsın ancak vasiyyet yerine getirildikten ve borç ödendikten sonra bölüştürüleceğini söylüyor. Böyle olduğuna göre kişi, istediğine vasiyyet etme hakkına sahiptir. Ancak vasiyyet edeceği mal, bıraktığı malın üçte birini geçmemelidir. Sa'd ibn Ebî Vakkâs, Mekke'de hastalandığı zaman kendisini sormağa gelen Allah'ın Elçisine: "Yâ Resûlallah, malımın tamamını vasiyyet edeyim mi?" diye sormuş; Hz. peygamber, malının tamamını veya yarısını vasiyyet etmesine râzı olmayıp ancak üçte birini vasiyyet edebileceğini; çünkü geride, başkalarına el açan vârisler bırakma yerine, zengin vârisler bırakmasının, kendisi için daha hayırlı olduğunu; çoluk çocuğuna yedirdiği nafakanın, kendisi için sadaka yerine geçeceğini söylemiştir (Buhârî, Vasâyâ: 2).

Süleyman Tefik (1927)

Sizden birinize mevt hâzır oldukda (vefât zamân ve âsârı geldikde) eğer çok mal terk idiyor ise baba ve anasına, akrabâsına 'adâlet dâiresinde vasiyet itmek farz kılındı. Bu (vasiyet itmek) muttakîler üzerine hak oldu. [1]

[1] Ba'zılar: Bidâyet-i İslâmda vasiyet farz idi sonra mîrâs âyeti ile nesh oldu didiler ise de diğer ba'zı ulemâ da "Miras başka vasiyet başkadır; vasiyet vârise ve vârisin gayrisine olur. Vasiyet sağ iken olub mîrâs öldükden sonradır. Binâen'aleyh mîrâs âyetinin bunu nesh itmiş olması doğru değildir" didiler. Bir kimse malının üçde birini dilediği kimseye vasiyet idebilir. Ancak buna en ziyâde müstehak olanlar akrabânın muhtâclarıdır. Muhtâc akrabâsı var iken başkasına vasiyet iden 'adâletden çıkmış olur. Vasiyet çok mal bırakan içündür. Az malı olanın bundan bir kısmını olsun vasiyet ile vârislerinden nez' itmesi lâayık değildir. Ayet-i kerîmedeki (hayr) kelimesini gerek ashâb-ı kirâm ve gerek müfessirler çok mal ile tefsîr itmişlerdir. Hazret-i Ali'nin bir kölesi vasiyet itmek istedi. Halbuki onun yalnız yediyüz dirhemi vardı. Cenâb-ı Haydar "Allah, eğer hayr terk iderse buyurdu, hayır çok maldır" diyerek onu bu vasiyetden men' itti. Bir gün bir kimse Hazret-i 'Aîşe'nin yanına gelerek vasiyet itmek için istizân iyledikde müşârunileyhâ "Malın ne kadardır" diye sordu. Merkûm üçbin dirhem var; didikde Cenâb-ı Sıddîka "Çoluk çocuğun kaç kişidir" dedi. Racûl dört cevâbını verdi. Bunun üzerine müşârunileyhâ "Cenab-ı Hak vasiyeti hayr ya'ni çok mal terk itmeğe şart kıldı. Bu kadar mal ise az bir şeydir. Onu 'iyâline terk it" emrini verdi. Vasiyetin hadd-i a'zamîsi sülûsdür; Sa'd ibni Mâlik dedi ki: Hastalığım esnâsında Rasûlullah beni ziyârete geldi. Yâ Rasûlullah malımın tekmîlini vasiyet itmek isterim didim. İtme buyurdular. Öyle ise yarısını ideyim didim bunu da men' itdiler üçde birini vasiyet için sordığımda "Sülûs münâsibdir ve hattâ o bile çokdur. Senin vereseni zengin bırakman onları el açub geçinmeğe muhtâc bir halde terk işlemekten hayırlıdır" buyurdular. Hazret-i 'Ali beşde biri vasiyet dörtde bir vasiyetden yegân sevgilidir. Rub' vasiyeti sülûs vasiyetden daha ziyâde severim. Sülûs vasiyet iden merâtib-i vasiyetden bir şey terk itmemiş olur. Zîrâ vasiyetde ondan fazla yoktur" buyurdular.

Süleymaniye Vakfı Meali

Birinize ölüm gelir de geriye mal bırakmış olursa, onu, anası, babası ve en yakınları arasında belirlenmiş paylara göre bölüştürmek,[*] içinizden Allah'tan çekinerek kendini koruyanlar üzerine farz kılınmıştır.

[*] Paylara göre bölüştürme görevi" diye tercüme ettiğimiz kelime "الْوَصِيَّةُ" = el-vasiyyeh/o vasiyet"tir. Vasiyet birine bir görev yüklemektir. (Lisân). el-vasiyyeh'deki "el" takısı muzafun ileyhten ıvazdır; vassiyet'üt-taksîm = paylaşırma görevi, anlamındadır. Bu görev, ilgili âyetlerdeki ölçülere göre mirası paylaşırma görevidir.

Şaban Piriş Meali

Sizden birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir mal bırakacaksa; anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek, muttakiler üzerine bir borç olarak yazıldı.

Ümit Şimşek Meali

Sizden birisine ölüm yaklaştığında, eğer ardında mal bırakacaksa, vasiyet etmek farz kılındı. Bu vasiyetin anne ve baba ile akrabaya uygun şekilde yapılması gerekir. Bu, takvâ sahipleri üzerine bir borçtur.(85)

(85) Daha sonra inen Nisâ Sûresinin miras ile ilgili âyetleri, yakın akraba ile ilgili miras paylarını belirlemiş; belirtilmemiş olan akraba ile daha başkaları için vasiyet sınırını da, servetin üçte biri olarak çizmiştir.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

İçinizden birine ölüm geldiğinde, eğer bir hayır bırakacaksa, üzerinize yazılan şudur: Ana-babaya, akrabaya, örf'e uygun vasiyette bulunmak. Takva sahiplerinin üstüne bir hak olarak...

Eski Anadolu Türkçesi

farîza olındı üzerüñüze, ol vaqt kim hâzır oldı birüñüze sizüñ ölümü eger qor-ise mal- vaşi(y)yet eylemek: ataya añaya, dañı yakın hısımlara; 'adl şaqlamaqlıq-ıla; haq iken şaquinıcılar üzere.

Satır Altı Meal (1534)

Yazıldı sizüñ üstüñüze kaçan hâzır olsa birüñüze ölüm. Eger māl kılsakendüden soñra vaşiyyeti ataya, anaya eylemek, dañı karâyıblere. Yaşılıkbile haqdur müttakîler üstüne.

Bunyadov-Memmedeliyev

Sizin hər birinizi ölüm haqlayan zaman qoyub gedəcəyiniz maldan valideynlərinizə, yaxın qohumlarınıza verilməsi üçün ədalət üzrə (malın üçdə birindən çox olmamaq şərtilə) vəsiyyəət etməyiniz zəruridir. Müttəqilərə (bu) vacibdir.

M. Pickthall (English)

It is prescribed for you, when one of you approacheth death, if he leave wealth, that he bequeath unto parents and near relatives in kindness. (This is) a duty for all those who ward off (evil).

Yusuf Ali (English)

It is prescribed, when death approaches any of you, if he leave any goods that he make a bequest to parents and next of kin(186),

according to reasonable usage; this is due from the Allah.fearing.

186 There are rules of course for the disposal of intestate property. But it is a good thing that a dying man or woman should, of his own free will, think of his parents and his next of kin, not in a spirit of injustice to others, but in a spirit of love and reverence for those who have cherished him. He must, however, do it "according to reasonable usage": the limitations will be seen further on.